

Закон о потпори војних инвалида и породица погинулих, умрлих или
несталих војника, 1915.

Садржај

I део

Закон о потпори војних инвалида

Глава прва

Права на потпору, чл. 1

Каквих има инвалида, чл. 2

Породице инвалида, чл. 3

Трајање потпоре, чл. 4

Губитак потпоре, чл. 5

Женидба инвалида, чл. 6

Политичка права инвалида, чл. 7

Странци и добровољци, чл. 8

Глава друга

Количина потпоре, чл. 9, 10, 10а

Деоба потпоре, чл. 11

Употреба инвалида у државној служби, чл. 12

Опијање и пороци инвалида, чл. 13

Глава трећа

Пријава инвалида за потпору, чл. 14

Пријава породице за потпору, чл. 15

Бесплатна уверења, чл. 16

Уштеда потпоре, чл. 17

Главна књига инвалида, чл. 18

Глава четврта

Надлежност суда за суђење, чл. 19, 20, 21, 21а, 22, 23

Поновно суђење, чл. 24

Глава пета

Инвалидски дом, чл. 25

Глава шеста

О инвалидима у миру поставшим, чл. 26

О нижим чиновима сталног кадра, чл. 27

О стабилности закона, чл. 28

Глава седма

О изворима за потпору. Установа Кн. Михаила, чл. 29

О приходима инвалидског фонда, чл. 30, 31, 32 и 33

Глава осма

Прелазно наређење, чл. 34

Рокови за пријаву и тражење потпоре, чл. 35

Обезбеђење инвладишке потпоре, чл. 35а

Закључак

Закључне одредбе о извршењу закона, чл. 36, 37

Расписи

Распис Господ. Министра Војног од 9. нов. 1883 год. ПБр 5077 о издавању инвалидске потпоре, са обрасцима А, В

Распис Господ. Министра Војног од 27. авг. 1902 год. о тачном процењивању имања и давању уверења; са обрасцима Д, Г, Ђ

Распис Господ. Министра Војног од 14 окт. 1914 год. ОПБр. 17497, о брзом и хитном раду за решавање инвалидских предмета
Наређење Господ. Министра Војног од 10 окт. 1914 г. ОПБр. 17621, о вођењу табеларног прегледа о пријавама за инвалидску потпору и поднашању петнајестодневних извештаја од 1 новем. 1914 год. са табеларним прегледом
Главна Књига Инвалида – образац по чл. 18

Практичан рад
(један пример)

Молба породице погинулог војника, а претходан административан рад
Процена имања ове породице по обрасцу 2
Пореско уверење о имовном и задруж. стању, образац Ђ
Упутни акт Началника среског, за окруж. команду
Упут и акт окруж. команде, за Првостепени Суд
Претходни рад у Првостепеном Суду
Решење Првостепеног Суда
Уверење општин. власти за пријем потпоре

364.324(497.11)
(084.5)

ЗАКОН

о

Потпори Војних Инвалида

од

8. Јула 1878. год. са изменама и допунама од 20.
Децембра 1887. год. и са изменама и допунама
од 10. Априла 1914. године.

Издавачка Књижара
Антонија П. Ђорђевића
Београд.

Цена 1.50. дин.

Уведени у књижевни инвентар бр. 2153-11

~~1~~ јануара 1942 год.

~~Београд.~~

ЗАКОН

О

ПОТПОРИ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И
ПОРОДИЦА ПОГИНУЛИХ, УМРЛИХ
ИЛИ НЕСТАЛИХ ВОЈНИКА,

од 8 јула 1878. год. са изменама и допунама
од 20. децембра 1887. год. и са изменама и
допунама од 10. априла 1914 године.

Сређено издање, са Расписима и наред-
бама Господ. Министра Војног, и једним
практичним примером.

Издавачка Књижара
Антонија П. Ђорђевића
Београд
1915.

инв. Sp. 36372

ЗАКОН

о потпори војних инвалида и породица погинулих, од рана умрлих, или несталих војника.

ГЛАВА ПРВА

Права на потпору

Члан 1.*)

Сва лица која се налазе на војној служби од дана мобилизације (мобилизација, концентрација, операције, примирје и демобилизација) па до шест недеља по потпуно завршеној демобилизацији, а која су усљед добивених рана на бсјишту, усљед болести, или каквог другог случаја, вршећи своју дужност, оне-способила за рад, ако то није било из лако-мислености, радњом коју службена потреба није изискивала, или хотимичним осакаћењем, имају као инвалиди право на новчану потпору од државе.

*) Измене и доцуне од 10 априла 1914 год. обележене су звезаицом.

Члан 2.

Каквих има инвалида

Инвалиди су, или потпуни инвалиди, или полу-инвалиди.

Потпуни су инвалиди они, који су изгубили руку или ногу, који су у оба ока ослепили, или, који су постали телесно или душевно неспособни за сваку привреду.

А као полу-инвалиди сматрају се они, који су услед рата, или ратних терета постали привремено, или за свагда неспособни толико, да нису у стању привређивати себи ужитак, као кад би здрави били.

Члан 3 *)

Породице инвалида

Право ове потпоре прелази после смрти инвалида без икаквог новог суђења на: његову удовицу, рођену децу, родитеље, браћу, сестре, и на она лица, којима је он био једини хранилац, пре него је постао инвалид, ако поднесу благајници уверење, какво је прописано, по тач. в чл. 15 овог закона.

Право које би имао погинули, нестали или умрли, има и његова породица с обзиром на чл. 15 овог закона.

Под несталим, разуме се сваки онај, за кога се утврди, да није побегао.

Члан 4. *)

Трајање потпоре

Ова потпора траје :

а) За потпуне инвалиде, који су изгубили руку или ногу, или који су ослепили, све до смрти ; а за остале, док се не поправи телесно или душевно стање.

б) За полу-инвалиде, до оздрављења или, ако, не оздраве, до смрти.

в) За удовице, до преудаје или смрти.

г) За мушка лица до навршетка 21. године, ако пре тога не добију самосталан начин живота, а за женска лица до удаје; а код обојих, ако су неспособни за рад, докле траје та неспособност.

д) За родитеље до смрти ; а за мајке до преудаје.

Удовицама, којима је потпора лично досуђена и којима би престала тећи тек после њихове смрти, може се на њихов захтев ради преудаје једанпут за свагда издати, једно или двогодишња потпора и то (15) петнајест дана после венчања. Овакве издатке решава увек надлежни суд. Овако се може поступити, и кад инвалидску потпору уживају, без икаквих других саучесника и друга женска лица.

Члан 5.

Губитак потпоре

Инвалид губи право на ову потпору, ако буде осуђен на заточење или робију, на затвор дужи од годину дана, а са дегредацијом или лишењем грађанске части.

У случају повратка губи ту потпору ако буде осуђен на затвор дужи од 6 месеца. Исто тако инвалид губи право на ту потпору, ако се без одобрења власти надлежне одсели у страну земљу.

Са његовим губитком те потпоре, и његова породица губи право на исту.

Осим тога чланови породице, који имају право на потпору по смрти инвалида, погинулог или несталог војника губе тако право, ако би били осуђени на: робију, заточење, или затвор дужи од године; а у случају поврата, дужи од три месеца; даље у случају кад се имовно стање поправи; но удовица и друга женска чељад, губе то право и онда, ако би се одале скитњи или неморалном владању.

Члан 6.

Женидба инвалида

Ако се инвалид као такав ожени, онда његова удовица, као и са њом рођена деца,

немају после његове смрти, право на потпору овим законом установљену.

Члан 7.

Политичка права инвалида

Потпора из инвалидског фонда не лишава инвалида политичких права.

Члан 8.

Странци

Добровољци и усташа уређених чета (били наши или страни поданици) који би у рату за Србију постали инвалиди у смислу чл. 2. овога закона, добијаће потпору као и остали војници, а после смрти инвалида њихове породице које живе у Србији, добијаће потпору према члану 3. овога закона.

Породице добровољаца и усташа, које живе у Србији добијају потпору према чл. 3. овога закона.

ГЛАВА ДРУГА

О КОЛИЧИНИ ПОТПОРЕ

Члан 9. *)

Потпора ће се давати по овој размери:

а) Потпуни инвалиди: ако је редов, каплар, десетар или двајестак добијаће годишње 360 динара; ако је поднаредник, застав-

ник или водник добијаће годишње 432 динара ; а ако је наредник, четовођа, батаљони ађутант или батаљони, батериски или ескадрони командир, добијаће годишње 540 дин. потпоре.

Нижим чиновима потпуних инвалида сталног кадра, који су одслужили у овоме десет година, увећаваће се потпора с још четвртином главне — основне — суме ; ако су прешли 15 година, увећаваће се потпора с половином главне — основне суме ; ако су прешли двадесет година са три четвртине, а ако су прешли тридесет година, онда са двогубом сумом, колико би имали према положају, кад би се налазили испод десет година службе.

У службу се има рачунати све време, непрекидно проведено у њој.

б) Полуинвалид добијаће половину оне суме коју добијају потпуни инвалиди, према своме положају означеном претходном тачком.

в) Чланови породице, по смрти инвалида, ако по члану 3. и 4. имају право потпоре, добиће ону потпору, коју је инвалид уживао за живота.

г) Чланови породице погинулих, у рату несталих или умрлих лица, чије породице по чл. 1. и 8 овог закона имају право на пот-

пору од државе, добијаће потпору одређену тачка а) овога закона, колико би припадала потпуном инвалиду.

Члан 10.*)

Официрима, активним и резервним, војно-административним чиновницима, лекарима, апотекарима, инжињерима и војним свештеницима, ако услед задобивене ране у рату, каквог другог случаја, или ванредног напрезања на војној дужности онеспособе за ову, даваће се, док су живи, потпуна дотадашња плата.

Резервним официрима, државним чиновницима, или чиновницима приватних установа, који би услед горепоменутих узрока онеспособили за службу у којој су били даваће се из државне касе, доуна њиховим пензијама, до потпуне плате онога чина који су имали у војсци. Ако им је пензија већа од те плате, неће примати никакву потпору из државне касе.

Члан 10 а.)*)

Породице у рату погинулих, умрлих или несталих официра, активних и резервних, и осталих горепоменутих војних службеника као и лица чији су они били хранитељи, добиће

у име потпоре из државне касе поред пензије из удовичког фонда 480 динара годишње.

Ако немају права на пензију, добиће 600 динара годишње.

После смрти оних активних и резервних официра, и осталих војних службеника, који су примали потпору по чл. 10 овога закона, добијаће њихове породице такође потпору, по одредбама овога члана.

Ову потпору добијаће оне породице, које не плаћају непосредне порезе више од 15 динара, не рачунајући у ту суму и порезу на пензију.

Члан 11 *)

Деоба потпоре на чланове породице

Досуђену потпору по одредбама овога закона добијаће чланови породице укупно, докле буду живели у заједници. У случају деобе, надлежни суд ће, узевши у обзир све приходе, учинити поделу тако, да све стране по могућству добију сразмерне делове.

Пензију из удовичког фонда суд неће моћи досуђивати оној страни, којој она не припада по закону о пензионском фонду за удовице и децу умрлих чиновника, али ће тада већи део ове потпоре досуђивити оној страни, која не ужива пензију.

Члан 12)

Употреба инвалида у службама државним

Полуинвалиди, и потпуни инвалиди, и нижи чиновници који су служили 10 година у сталном кадру, имају првенствено право на послужитељска места при државним надлештвима, као и на она звања, на која би се по својој способности могла употребити у грађанској државној служби.

Ну, такав ће полуинвалид и потпун инвалид, док на оном месту има сигуран ужитак, уживати половину одређене потпоре. Међутим, на случај његове смрти, његова породица не губи право на потпору, ако би јој то право иначе припадало по овом закону.

Инвалиди који добију указну државну службу, неће уживати потпору, док су у државној служби.

Државне власти стараће се, да свагда кад кога полуинвалида или потпуног инвалида приме у службу, известе благајницу у којој прима потпору.

Који се од полуинвалида, или потпуних инвалида, при ступању у службу, не пријави као такав, губи право на потпору, док се налази у служби.

С овим породица инвалида не губи право тражбе потпоре после смрти умрлог инвалида.

Члан 13.

— **Опијање инвалида и расипање потпоре.** —

Ако се инвалид ода пићу и расипању, па потпору не употребљује на чланове своје поуодице, (онда ће се једна или две трећине (према броју чланова) његове потпоре давати одређеном стараоцу, на целу издржавања породице.

ГЛАВА ТРЕЋА.

— **О прибирању података за право на потпору**

Члан 14

— **Пријава инвалида за потпору.** —

Да се когод прима за инвалида и добије право на потпору, мора се јавити својој надлежној команди, гди ће се у присуству команданта лекарски прегладати, и по чл 2. овог закона утврдити (константовати) његово стање здравља, и дал је, и колико за рад неспособан.

За овим је дужан инвалид поднети;

а, Званично уверење свога надлежног команданта, у којим је приликама, ратним

или службеним, постао неспособан, и у којој је болници или иначе лечен;

б, Ако је жењен, извод из протокола венчања, и о сваком члану, који има право на посмртну потпору, уверење из протокола крштених;

в, Уверење од месне управне власти, да су живи сви чланови породице, и ако има родитеља, браћу или сестре, да заната немају другог начина издржања, већ да их је инвалид издржавао.

— Који би при овоме власт преварио, или би ово било нехатно или у знању, па би се због тога коме потпора неправедно дала, па доцније то отпало, онда је дужан инвалидском фонду надокнадити цео издатак најпре издавалац уверења, а ако овај неби имао, онда управни орган, до кога је кривица или нехат.

Ако инвалид неби могао ово сам прибавити, војна власт да је сама дужна то набавити, чим се њој за то пријави и захте.

Члан 15.*)

— **Пријава породице за потпору** —

Да би се одредила потпора породичним члановима, потребно је поднети:

а, Уверење од команданта, где је, у ко-

жим ратним приликама погинуло, нестало или умрло лице од којег они доводе своје право на потпору, и то поткрепити, ако је могуће и лекарским податцима;

б, Све што се налаже тачкама б) и в) у претходном члану; и;

в, Уверење надлежне пореске власти, да породица погинулог, несталог или умрлог лица, од кога доводи право на потпору, не плаћа више од (15) петнајест динара годишње непосредне порезе у коју не улази лична пореза. За породице лица означених у члану 10а, вреди одредба тога члана.

Ако је погинули, нестали или умрли био у задрузи, онда на његов део не треба да је већа пореза. За задругара у овом случају рачуна се отац и деда, ако су живели заједно не подељени.

Све доказе потребне за добијање инвалидске потпоре, прибављаће надлежне пуковске окружне команде по званичној дужности на тражење молиоца бесплатно.

Члан 16.*)

Бесплатност уверења

У коме месту живи лице, које прима потпору, месна ће управна власт сваког месеца давати примаоцу потпоре бесплатно уве-

рење о животу чланова, ради пријема одређене потпоре.

Исто тако, уверења, која се траже по чл. 14 и 15 овог закона даваће се бесплатно; као и што се у опште неће никаква такса при овим тражбинама и расправама наплаћивати.

Но такса ће се наплаћивати од оних лица, која траже копије решења или других докумената, а којима је већ једном надлежан суд дао своје решење.

Члан 17.

Уштеда потпоре

На случај, ако је коме члану породице ужитак са друге које стране обезбрижен, онда ће се на захтев старатељског судије, сума која ономе припада, уносити у Управу Фондова, ради руковања у корист истог лица. Нарочито са правом женске деце ваља овако старање водити, како би се у своје време пристојно удомити могли.

Члан 18 *)

Инвалидско оделење водиће списак, у коме ће бити уписан сваки инвалид, из ранијих ратова, као и сваки инвалид коме се потпора има одредити и издавати, а такође

и сваки погинули, нестали или умрли, с бројем чланова и његове породице, о којима се стара држава по овом закону.

Поред имена у списку ће се забележити оцена лекарска о осакаћењу или неспособности инвалида, било од добивених рана, било од разних болести, или каквим другим случајем. Затим ће се записати име жене, име и године деце, браће и сестара, ако овима припада право потпоре, као име и године родитеља. Најпосле ће се записати, где је и у каквим приликама инвалид рањен, или хранитељ погинуо, или од добивених рана, болести или каквог другог случаја умро; кад га је и у којим приликама нестало, и при ком је ролу војске служио.

Све ће се ово извршити и словима записати из оних података, које се траже по чл. 14 и 15. овога закона.

Што се тиче података о сазнању, где је који рањен, када је погинуо или нестало, у оскудици званичних извешћа, признаваће се искази војника или старешине оне јединице, из које је осакаћени, погинули, или нестали војник, којима је познат такав догађај.

Осим свега тога, инвалидско одељење, вршиће и ове послове; руковаће благајницом

фонда инвалидског како за инвалиде из ратова 1876—2878 и 1885—1886 године, а радиће све остало што му је стављено у дужност овим законом.

Водиће рачуна с приходу инвалидског фонда, и новце ће благовремено слати Управи Фондова на умножавање, и са њоме чинити обрачун.

Закључаваће годишњи рачун, и Главној Контроли подносити.

ГЛАВА ЧЕТВРТА

— О решавању и одређењу потпоре —

Члан 19 *)

— Надлежни суд —

О правима и губитцима потпоре, као и случајевима из чл. 18. овога закона решаваће надлежни Првостепени Суд онога округа, у коме стално живи лице или породица, која потпору зактева, односно губи.

Ова ствар решаваће се као хитна.

Члан 20. *)

Кад пуковска окружна команда прибави све потребне податке, она ће их заједно са преставком инвалида спровести надлежном првостепеном суду.

Ова ће се ствар сматрати као особито хитна.

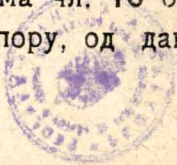
Члан 21.*)

Кад Првостепени Суд прими акта, он ће се претходно уверити, да ли су поднети сви потребни податци, па ако нађе да што недостаје, писаће по службеној дужности надлежној окружној команди, да све оно што недостаје, у одређеном року прибави пошље суду.

Кад су поднети ови податци, који су потребни, суд ће извидети спор и донети решење: које лице ставља у потпуно или полуинвалидско стање; којим лицима даје право на потпору; колико, и од када и докле даје ту потпору; која лица одбија од трежења потпоре или лишава потпоре и зашто; и најзад, како потпору дели, кад има више лица, и кад тражи деобу.

Ово решење доставиће на рецепис и Министарству Војном и молиоцу.

Потпору ће суд одређивати од дана прве пријаве власти, а официрима, и осталим лицима, која према чл. 10 овога закона имају право на потпору, од дана кад се ставе у пензију.

Члан 21. а*)

Противу решења Првостепеног Суда, незадовољна страна, било Министарство Војно, било лице које је лишено потпоре, или одбијено од тражења, може се без плаћања таксе жалити Касационом Суду у року од (15) петнајест дана од пријема решења.

Члан 22.*)

Лица којима је извршним решењем досуђена потпора, поднеће то решење благајници свога округа или најближем пореском оделењу, које ће наредити да се потпора издаје по решењу, и о томе известити Министарство Финансија.

О случајима у којима потпора престаје тећи по самом овом закону, водиће рачуна окружне благајнице и остале власти, које буду издавале потпору; а кад наступи такав случај, потпору неће издати по решењу, и извешће о томе Министарство Финансија.

Ове власти водиће рачуна и о случајима у којим се потпора на основу судског решења губи према овом закону, и о томе ће известити Министарство Војно и надлежни Првостепени Суд, који има ствар извидети и донети решење; кад то решење буде извршено, извешће Министарство Финансија и Војно.

Члан 23 *)

Регрутне комисије прегледаће сваке године приликом регрутовања све полуинвалиде, којима је досуђена потпора за време, док су неспособни за рад. Ако се констатује, да су неспособни за рад, издаће им се о томе уверење, које ће она подносити код власти, код које примају потпору, ради увере, да су прегледани у тој години. Ако се пак констатује, да је прегледано лице способно за рад, команда ће известити надлежни Првостепени Суд, који ће донети решење о губитку потпоре. Чим такво решење постане извршно, Суд ће известити благајницу која је издавала потпору томе лицу, и Министарство Војно.

Члан 24 *)

Поновно суђење

Кад Првостепени Суд не досуди потражиоцу потпору, овај има право поднети нове доказе и тражити ново суђење у року од три године од дана, када је прво решење извршним постало код истог Суда.

И противу овога решења може се незадовољна страна жалити Касационом Суду за петнајест дана, од дана пријема решења.

ГЛАВА ПЕТА
Инвалидски дом

Члан 25.

Инвалидски дом

За потпуне инвалиде установљава се „инвалидски дом“.

Такви инвалиди, који немају породице да се о њима стара, или које породице неће да негује, имају права да се приме у инвалидски дом.

Ту ће они добити: стан, пристojно про-дозвољствено издржање, одело, осветлење и лекове. Све сво накнадиће се држави из потпоре од дотичног лица, и ако што преостаје, даваће му се у готовом новцу, а ако недостаје домириваће се из инвалидског фонда.

Чланови породице, који би по годинама или иначе били способни да негују потпуног инвалида, па неби то чинила, губе право на посмртну потпору, па ступио или неступио инвалид у инвалидски дом.

ГЛАВА ШЕСТА

О потпори војних инвалида у миру
поставших

Члан 26. *)

Право на потпору по овом закону имају,

и подофицири, војници и лица из члана 10. овога закона, који буду, и у мирно доба, на вршењу своје дужности војене осакаћени, или на каквој нарочитој служби због напорна рада онеспособљени за привређивање.

Радници војних завода, као и њихове старешине (мајстори шефови и т. д.) који на војноме раду буду осакаћени, такође ће имати потпору по овоме закону, и то радници као редови, а старешине према својој дотадашњој плати (по члану 9. овога закона став други тачка а).

Осем ових лица право на инвалидску потпору имају; војници, жандарми, пограничне трупе, као и не војна лица, која би при вршењу у званичној дужности у потери, сукобу и т. д. (или због ове) били рањени и онеспособљени за привређивање. Народне старешине примаће потпору према своме положају, а сви остали као редови.

После смрти лица побројаних у овоме члану право на инвалидску потпору, имају и они побројани у члану 3

Члан 27.*)

Нижи чиновни сталног кадра

Подофицири сталног кадра који су давали и дају улог по одредењима овога закона,

ако би постали неспособни због порушеног здравља дуговременом службом, могу се примити за потпуне или полуинвалиде.

Њима ће надлежни Суд у том случају одређити потпуну по тачкама а), (први и последњи одељак) и б.) чл. 9. овог закона.

Право ове потпоре после смрти инвалида прелази на његову породицу.

Право на инвалидску потпору, имају и породице оних нижих чиновних сталног кадра, који су по сада важећем закону о потпори инвалида од 8 јула 1878 године као признати инвалиди уживали инвалидску потпору до своје смрти.

Поднаредници и наредници, који по чл. 25 закона о устројству војске улажу 30% од своје плате у благајницу инвалидског фонда, имају право на потпору из инвалидског фонда по чл. 24 закона о устројству војске.

Како о потпори ових, тако и о потпори њихових породица, решава надлежни суд по чл. 19. овога закона.

Све остале одредбе овога закона, вреде и за потпоре свих поднаредника и наредника, и њихових породица, у колико неби биле противне закону о устројству војске.

Члан 28

Закон нема повратне силе.

Прикупљање података и решавање о потпори оваквих инвалида из мирних доба, вршиће се по прописима овога закона од сада: и за оне, о којима је то расправљено пре овога закона, остаје како је наређено.

ГЛАВА СЕДМА
о изворима за потпору.

Члан 29.

Установа књаза Михаила.

За основу ове потпоре, узима се „фонд за војне инвалиде“ који је установио блаженопочивши књаз Михаило 1863. год.

Члан 30 *)

Приходи инвалидског фонда

У приходе инвалидског фонда улоге:

1. Завештања,
2. Добровољни прилози,
3. Новци добивених од новчаних дисциплинских казна,
4. Камата на капитал овога фонда.
5. Улози подофицира сталнога кадра по чл. 24 закона о устројству војске.

Члан 31. *)

Министарство Финансија уносиће сваке године у буџет расхода, потребну суму новца за инвалидску потпору.

Члан 32 *)

Инвалидска потпора, која се издаје по овом закону, плаћаће се свакога месеца из буџета, коју ће Министарство Финансија уносити у буџет расхода сваке године.

Члан 33. *)

Приходи инвалидског фонда могу се утрошити ради куповине земљишта и зграда за „Инвалидски Дом“ или послужити као Инвалидског Дома.

Кад се то изврши, онда се за издржавање инвалида у „Инвалидском Дому“ може трошити само приход од камате на капитал инвалидског фонда.

Ближе одредбе о уређењу „Инвалидског Дома“ и о трошењу прихода, прописује правилником Министар Војни.

ГЛАВА ОСМА.

Прелазно наређење

Члан 34. *)

Лица која су добијала инвалидску пот-

пору из инвалидског фонда по досадашњем закочу уживаће је у истој количини и у будуће из државне благајнице, док не наступи случај престанка или губитка потпоре

Ово се не односи на лица и њихове породице из ратова 1912 и 1913 године, којима је потпора досуђена.

Тим лицима и њиховим породицама, издаваће се потпора по овом закону, од дана кад овај закон ступа у живот.

Члан 35. *)

Право за пријаву инвалида, односно њихових породица, и породица погинулих и умрлих, за тражење потпоре, траје за три године. Пријаве како инвалида, и њихових породица, и породица погинулих и умрлих, имају бити поднете у овом року општинском Суду онога места, где потражилац стално живи.

За пријаву из мирног доба, рачуна се рок од дана случаја; а из рата, за шест недеља од дана демобилизације. После овога рока право тражења потпоре у оба случаја застарева, како инвалидима за његову личну потпору, тако и њиховим породицама.

Све до сада расправљене тражбе за потпору војних инвалида из ранијих ратова и њихових породица, сматраће се као свр-

шене по старом закону, а свршене и нове тражбине за инвалиде из ратова 1912. и 1913. године, расправиће се по овом закону.

Члан 35 а. *)

Из инвалидске потпоре, не могу се наплаћивати никаква потраживања, нити се на примања ове потпоре, може ставити ма каква забрана.

ЗАКЉУЧАК.

Члан 37. *)

Ближе одредбе о извршењу овога закона издаће Министар Војни у споразуму са Министром Правде и Финансија.

Члан 37 *)

Овај закон ступа у живот од дана, кад га Краљ потпише, а добива обавезну силу после пет дана од кад се обнародује у „Службеним Новинама“.

— Препсручујемо Нашем Министру Војном, да овај закон обнародује, а свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом ста-

рају, властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

10 Априла 1914 .године.

у Београду.

Петар с. р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат
чувар државног печата,

Министар Правде,

М. С. Ђуричић с. р.

Министар Војни

Пуковник.

Душан П. Стефановић с. р.

РАСПИСИ

РАСПИС

Министра Вој. од 9 нов. 1883 г. П. № 5077

О издавању инвалидске потпоре.

Свима окруж. Началништвима.

Према до сада показаној пракци, а с призрењем на велики број досуђених потпора, увидило се, да је наређење прописано чланом 7. и 14 правила о извршењу закона о потпори војних инвалида, изданих 16 октобра 1881 год. под Ф И Бр. 2752 односно предавања потпоре инвалидске на понаособне признанице, и прилагања уверења о животу чланова породице свакој признаници, — штетно по интересе државне касе, због великих материјалних трошкова, а много и посла задаје полиц. властима, нарочито благајнама окружним, око писања засебних признаница, и уверење при предаји потпоре.

Па стога, у интересу штедње материјалних трошкова, друго у интересу краћег и бржег рада, и треће зарад једнообразности

вођоња рачуна о издавању потпоре инвалидске, под 3 тек мет. П. № 5012 измењено је и допуњено наређење прописано чл 7 и 14*) горњих правила односно предавања потпоре и подношаја уверења.

Од ових измена и допуна, шаље се начелству дозвољан број комада наштампаних, с препоруком, да оно у смислу исгих измена и допуна, овога месеца отпочне предавати потпору надлежним лицима, која такву имају примити код тога начелства по отвореним кредитима, како досадањим тако и будућим.

*) Измењен чл и 14. дотичних правила гласи.

а). Начелништва ће — сада окруж. команде, и пореска одељења — при издавању потпоре, ову предавати дотичним лицима сваког месеца на потпис месечног списка по форми под 1, и то у срезовима преко среских власти — сада пор. одељења — а у вароши непосредно.

б.) По предаји потпоре, начелништво ће месечне спискове среских власти од надлежних лица потписане и оверене придружити коном месечном списку, па то све у једно прошити и печатом својим утврдити, па онда као по једноставном документу на полеђини истог у кратком прегледу извести суму целокупног издатка, потом исту суму завести у дневник издавања, а из дневника у парти алник само сумарно развести.

в. За вођење рачуна о издатку потпоре сваком поименце, постојаће како при начелништвима — сада окр. командама — за цео округ, тако и при среским властима — сада порес. одељењима — за сваки срез, по један засебни годишњи главни списак по образцу под.

г.) У годишњи главни списак, ставиће се у почетку сваке рачунске године имена свију инвалида и оних чија породица прима потпору, и то при начелствима за цео округ, а при среским властима сваки за свој срез; а поред имена њихова, само ће се сума разводити сваког месеца из месечних спискова (по измени од 3. Новемб. 1883. г. ПБр. 5012.)

Уједно шаље се начелништву — довољан број табака месечних спискова под 1, а под II. довољан број наштампаних годишњих спискова потребних за предавање потпоре по чл. 14. под а) и в) измене и допуне правила.

При издавању потпоре по овој измени и допуни правила, нека чадлештва обратe пажњу још и на следећа упуста:

Начелства од сада ће издавати потпору на засебне признанице, као што је то до сада практиковано, но издавање на шиљуће се месечне спискове, и то у срезовима преко среских власти одвојено за сваки срез, а у вароши непосредно.

У месечним списковима на левој страни, а у рубрици „име и презиме“, сваког месеца ће се ставити имена инвалида, и оних чија породица прима потпору, а по том ће се поред имена, на десној страни у рубрици, „потпис примаоца потпоре“ својеручно потписати сваки коме се припадајућа потпора преда ако је писмен, а ако није, потписаће га други, и потписаће се онај који га је потписао у истој рубрици, или по недостатку места у примедби, или пак на крају по закључењу списка.

Где је случај да се потпора дели на више делова, онда сви они који једну потпору примају, треба и да се потпишу у надлежну ру-

брику; но ако је једна потпора подељена на више делова, па се не могу сви примаоци потпоре, под једним бројем списка потписати, онда се може по списку више линија употребити за предају једне потпоре

Ако се који део потпоре или и цела потпора предаје Суду, онда треба овоме исту непосредно предати, и то начелства за масе у вароши, а среске власти за масе из својих срезова, од суда изузети квиту и ову приложити списку место потписа под надлежним бројем.

Ако код кога начелства или среске власти има више таквих потпора које се предају суду, а нарочито кад се деле на чести, онда се могу за такве потпоре састављати особени спискови, који ће служити „само ради тога“ кад је за коју масу и колико новаца суду предато, јер судови често и закраћују издавање потпоре много породици, и опет одобравају, а то се дешава у једној рачунској години; те тиме би се код тих власти знало тачно време оваког прекидања и наставка издавања потпоре.

Среске власти, издавање инвалидима у свом подручју потпору из своје касе на месечне спискове, па ће их предавати начелништву и од овога изузимати издату суму на поуну своје касе.

Начелство чим добије од свију подручних му среских власти потписане и оверене месечне спискове издаће им дотичну суму на поуну њихове касе, а по том ће поступити по тач. б.) и г.) чл. 14. измене и допуне.

Ако пак среске власти неби имале у својој каси новаца толико, да би једно-месечну потпору у свом подручју могле издати, онда треба потребну суму на ту циљ да изузму од Начелништва на привремену признаницу па по предаји потпоре, да Начелништву предаду потписан списак, а привремену своју признаницу од истога да изузму на уништење. Но ово кусурање треба да буде без икаква потписа на документима издавања потпоре, јер се сматра, као да је овај издатак начелништво собом извршило, а среске власти, као посредне у овом предавању потпоре, јамче својим потврђењем на левој страни списка, да примаоци потпоре имају право на итд.

Месечне спискове овераваће на левој страни у срезу срески начелник, а у вароши благајник окружни; и на десној страни начелник окружни, или његов заступник.

Ни начелства ни среске власти, неће требати да задржавају при себи концепте месечних спискова, пошто ће из истих по тач. г.) чл. 14 измене и допуне, издате суме сва-

ког месеца разводити у главни годишњи списак, и овај им може служити место концепта месечних спискова, из кога ће начелство на крају рачунске године воло лако моћи извести годишњи извод потребни за главну контролу и министра всјног по чл. 15 и 18. правила.**).

Имена инвалида и породица како буду по реду записана у главни годишњи списак, тако редом треба стављати и у месечне спискове.

По пријему овог расписа, нека начелство подручним му среским властима одмах пошаље по 1 ком. ових измена и допуна, и потребан број табака шиљућих се наштампаних спискова како месечних тако и годишњих; сразмерно према броју потпора, са упуством за извршење истих измена и допуна, у колико се то на њих односи.

П. № 5077.

9 Нов. 1883 год.

Београд.

Министар Војни
Генерал. штаб. пуковник.

Јован Петровић с. р.

***) Члан 15 прав. измене и допуне види код Расписа Г. Мин. Војног од 27.8.1912 г. П. Бр. 1055, у овој књизи.

СПИСАК

Образац Д. „Д“

Инвалида и породица, који су по решењу инвалидског суда примили прита-
дајућу потпору за месец 19..... године из Благане

(ма и ручни списак за исплату)

Тек. Број	Име и презиме	Село	Тодинања потпора		Потпис примаоца	Кoliko је примио месечно		Објашњења
			Дин.	пр.		Дин.	пр.	
	Пренето . . .							
	Пренос . . .							

(на крају) Света и словима:

К№ _____ 19 ____ год.

Извршио исплату и шаље
уверења Н. Н.

Командант VII пуц. окр.
п. пуков Н. Н.
Благане Н. Н.

*) По овом списку исплату је се инвалидска потпора на каскама копил. власти или Пор. Одељења.

Распис.

Господ. Мин. Војног од 27 авг. 1902 г.
П. Бр. 2055.

Командантима пуковских округа, и свима поли-
циским и општинским властима.

По већини предмета, по којима пуковске
окружне команде издају инвалидску потпору
примећено је: да општинске власти издају
ради пријема потпорз: потребна уверења о не-
промењеном стању дотичне породице, а пу-
ковске команде, односно полициске власти, и
не контролишући ова уверења, са решењима
војно-инвалидског суда, и својим контрол-
ницима, издају потпору, те се у великој ве-
ћини предмета дешава, да су поједини чла-
нови. усљед законом предвиђених случајева,
изгубили право на досуђену потпору, а са
правом на даљем уживању исте остао је један
или два члана, те наступио узрок за редуци-
рање потпоре, а власти дотичној породици,
према уверењу општинских судова, продужују

Списак.*)

(— месеци —)

Образац Я.
по чл. 14 тач. а) правила.

Инвалида, и лица са досуђеном инвалидском потпором, из среза
Окружне команде, којима је потпора издата за
Округа 19 године.
Месец

Тек. Број	Име и Презиме	Одакле је кога среза	које ок. ком.	Досуђена потпора			Прибелешке
				По решењу суда	Годишње	Месечно	
				Дан мес.	Год. Бр.	Дин. пр.	Дин. пр.
1							
2							
3							
Пренос							

(на крају) света и словом :

№ 19 г. Извршена исплата
Осерава и тврди. Н. Н.

Командант
VIII пук окр. ком.
Пучковник Н. Н.

*) Са ов м списком врши се експедицијска ревизија, и исплата инвалид. потпоре.

Образац В.
по чл. 14. тач. в.) правила.

Годишњи списак инвалида

Који примају инвалидску потпору на каси благајне пуков. окр. команде — или
порес. одељењу среза за 19 год.

Редни Број	Име и Презиме не инвалида	Окаклене срез, окр. и	ДА СЕ ИЗДА И ИЗДАТО												Примедба.
			Од кад тече пор.	Тошиш. п. Дин.	Јануар п. Дин.	Фебр. п. Дин.	Март п. Дин.	Април п. Дин.	Мај п. Дин.	Јуни п. Дин.	Јули п. Дин.	Август п. Дин.	Септ. п. Дин.	Октом. п. Дин.	
Пренос															
Пренос															

К. Бр. 19 г. Потврђује и осерава. Н. Н.
У д. п.

издавати целу потпору Сем оваког дешава се чак и то; да извесно лице признато за инвалида, уживајући потпору, после неког времена умре, а општинске власти продужују издавати уверења породици, те породица прима потпору и ако нема решења о томе. Све ово потиче отуд, што општинске — управне власти, ни у колико не воде рачуна о чл. 15* правила издатих на основу чл. 26. закона о потпори војних инвалида, за извршење истог, но издају потребна уверења скоро на памет, водећи само у неколико рачуна о материјал-

*) Члан 15. правила гласи:

Сваки рачунополагач одговоран је за своју и за издатке учињене непосредно из касе са којом рукује; — с тога, Начелство ће на концу сваке рачунске године, сачињавати годишњи извод свију инвалида у своме подручју, по обрасцу под а) а то је по обрасцу који је прописан изменом члана 14 од 13 Нов. 1883 г. П. Бр. 5012 по тач. под в. за главни годишњи списак о издатку потпоре: — место обрасца оног, који је до сада био прописан; у коме ће бити означено: колико коме припада годишње потпоре; колико је коме и за које време спискова издата; па ће те изводе са свима документима који оправдају, расходоване суме, подносити главној контроли на преглед.

Које Начелство ма из којих било узрока, не буде у стању своје годишње рачуне о потпори инвалида поднети главној контроли на преглед, до рока када се и остали рачуни подносе, дужно је овој (глав. контроли) непосредно обратити се, са тражењем продужења рока. (По измени од 19 јануара 1887 год. П. Бр. 264.).

ном стању дотичне породице, а ово је из основа погрешно.

Резултат овако некоретног рада тај је, да се породици умрлог инвалида издаје потпора без решења, или се породици непрестано издаје у прво време досуђена потпора, и исту би требало смањити услед извесног броја осталих чланова, или сасвим укинути, услед побољшаног матријалног стања, те се у сва три ова случаја, не само штете интереси инвалидског фонда, но се дотични органи доводе у положај, да са својим новцем попуњ кљне-правилно учињене издатке, а породици, која је ту помоћ неправилно примила, продају се и најнужније потребе ради накнаде штете.

Неке пак команде или обуставе саме, или по наређењу, издавање потпоре, па одмах престану даље да требају потпору. Ово је неправилно, јер по прибраним податцима, војно-инвалидски Суд може донети решење, да се потпора продужи издавати од дана обуставе те дотична команда долази у незгодан положај, јер нема из чега да исплати ту породицу; са тога и ако се привремено нареди обустава издавања потпоре по једном предмету, ипак дотична је команда дужна, да новац и по томе предмету требају и даље, па исту депонује све до дефинитивног решења инвалидског

суда према коме ће се потпора или продужити, или смањити, или сасвим укинати.

Приликом тражења инвалидске потпоре од стране једне породице, понајважнији је документ онај што је предвиђен тач. в. чл. 15 зак. о потпори војних инвалида но полициске власти ову законску одредбу в. ло олако схватају, и своја уверења стављају врло различно, а нису ретки случајеви, да у опште та уверења немају ни по садржини ни по форми обима званичног и влашћу утврђеног податка те се због тога у сваком конкретном случају предмет враћа и по неколико пута допуњавају те тиме позива излишна преписка и отежава рад

Тако исто полициске власти врло споро узимају у поступак предмете односеће се на инвалидске потпоре, што иде тако далеко, да има предмета, по којима се по 2 па и 3 године протеже преписка, и ово се коси са циљем и установом инвалидског фонда.

Да би се све ове неправилности избегле, а у интересу војно-инвалидског фонда.

Наређујем:

1. Да се саобразно тач. 1. чл. 15. правила издатик на основу чл. 36 закона о потпори војних инвалида, код свију општинских

власти устроје контролници по обрасцу „В“ које попуњавати из оригиналних решења војно-инвалидског суда (а сада Првостеп Суда) за дотичну породицу. На основу решења и тих контролника општинске власти издаваће сваког месеца уверење инвалидима, односно њиховим породицама, на основу којих ће и, ковске-среске власти, — (сада пореска оделења) — издавати потпору. Та уверења имају се састављати по приложеном обрасцу „Г“ и свег рубрике тачно попуњавати, а потписиваће их преседник и оба члана дотичног општинског суда.

Нетачност и неисправност ових уверења повлаче одговорност издаваоца саобразно ставу другом тач. в. чл. 14. закона о потпори војних инвалида

2 Да би војно-инвалидски суд — сада првостепени — приликом решавања о потпори, имао право матријално стање дотичне породице, општинске власти, кад им се затражи уверење о плаћању годишње порезе, издаваће исто тако састављено да се из њега може видети јасно, на име ког пореског облика и колико дотична породица посебице плаћа годишње порезе.

Овај податак о порези у конкретном случају, инвалидски суд доводи у везу са вред-

ности процењеног имања, и према томе доноси закључак са обзиром на број задругара о материјалном стању те породице.

3. Да би се избегла досадања практика полициских органа, да општинске власти врше процене имања, а полициске само оверавају, што је противно тач. в. чл. 15. закона о потпори војних инвалида, то ће од сада у смислу наведеног законског прописа, процену живог мала, покретног и непокретног имања, вршити на лицу места два способна грађанина, избрата од стране полициске власти, а у присуству њеном, која ће саобразно тачци 11. под б. § 471 грађанско-судског поступка, по сопственом назнању, дати и своје мишљење о вредности процењених предмета, и количини прихода истих.

Даби се ово свуда једно-образно вршило и састављало, те процене ће се устројавати од сада редовно по приложеном обрасцу „Д“.

4 Пуковске команае, односно власти које потпору издају, исту ће издавати само оним лицима, која им буду донела уверења попуњена од општинских власти по обрасцу „Г“. Тако добивена уверења, срањиваће са својим контролницима, и ако нема битних измена, издаваће потпору, у противном поступаће тачно по пропису чл. 15. правила издатих за

извршење закона о потпори војних инвалида, и за најмању промену односно навршивања година старости ма једнога лица у породици, коме је потпора досуђена, извештаваће Министра Војног.

Саопштавајући овај распис, препоручујем општинским и полициским властима, као и командантима пуковских округа, да се истог тамо придржавају, и по њему одмах почну поступати.

II. Бр. 2055.
27 августа 1902 г.
У Београду

Министар Бојни
Почасни Ађутант Њ. В. Краља
Генералштаб. потпуковник
В. Антоновић с. р.

Процена.

Имање родом из среза
..... округа.....

Редни број	Наименовање	Величина		Вредност	
		Хект.	ара	Дин.	п.
1	А. Живи мал.				
	5. брава оваца			90	—
	2. краве			150	—
	и т. д. Свега			240	—
2	Б. Покретност.				
	3. кревета			12	—
	4. бакрача			7	—
	2. синије			2	—
	и т. д. Свега			21	—
1 2 3 1 2 3 4	В. Непокретност.				
	Кућни плац са једном кућом старом (опис) и т. д.	2	30	100	—
	Њива у „Збегу“ до комшија, са истока Н. Н. са запада Н. Н. и т. д.	4	—	150	—
	Ливада у „пољу“ до комшија, са истока Н. Н. са запада Н. Н. и т. д.	—	45	40	—
	Браник у „Лугу“ до комшија, са истока Н. Н. са запада Н. Н. и т. д.	1	04	70	—
	и т. д. Свега	7	75	360	—
	А. живи мал.				
	Б. Покретност.			240	—
	В. Непокретно.			21	—
	Укуп. целокуп. имање вреди			360	—
			621	—	

На ово имање живи следећа задруга:

- 1 Митра удова почив. Н. Н. стара 60 г. Рођен 5/3 1883 г.
2. Милан син почив. Н. Н. стар 19 год. Рођен 7/4 1882 г.
3. Стеван син почив. Н. Н. стар 20 год. Рођен 8/6 1885 г.
4. Анка ћерка почив. Н. Н. стара 17 г. Рођена 8/6 1885 г.
5. Савета жена Миланова старз 19 год. и т. д. (остала деца и укућани).

Да горе побројимо имање вреди свега (621) шест стотина двадесет и један динар, као и да на истом живи означена задруга, која може имати прихода од процењенога имања до (100) динара годишње, те према томе се удова Митра са децом Миланом, Стеваном и Анком не може издржавати у најнужнијим потребама без инвалидске потпоре — тврде —

Н. Н.

Н. Н.

Да су Н. Н. и Н. Н. из Н. које потписати лично познаје, и који притежавају својства добрих и поштенних грађана на лицу места у присуству моме проценим имање горе изложено, као и да исто вреди 621 ди-

нара. и може донети 100 дин. годишње приход. имајући на уму тач. 11. под. б (грађан. суда поступка — тврдим.

Датум. Писар среза врачарског

Место. Н. Н.

Истинитост потписа среза врачарског
г. Н. Н. тврдим.

Но Начелник срески

Датум (М. П. Н. Н.

Место.

Образац „Г“
месечна уверења инвалида

Суду општине вар. Жабари

№ _____

20 октобра 19 . . . год.
у Жабарима.

У смислу чл. 14.
закона о потпори војних
инвалида, Суд општине
Жабарске у срезу моравском
округа пожаревачког издаје ово :

УВЕРЕЊЕ.

Да су чланови породице почившег Милутина Стојановића бив из Жабара среза моравског округа пожаревачког — војног инвалида сви живи и то: удова Миленија; син Јован стар 12 год. Рођ 4|7 189.. г. кћи Лепосава стара 14 г. Рођ. 5|9 189.. г. (и т. д.) — (малолетнима ставити увек дан, мес. и год. рођења, из крштенице

— или судског решења; а кад се неко непунољети — онда то нарочито написати и ставити.)

Сви су владања доброг, и имовног стања нису побољшаног; и да на основу решења војно-инвалидског суда — од 25. авг. 19... г. П. Но... имају право на 15 дин. инвалидске потпоре за месец... ове 19... г. са чега Суд својим потписом и печатом потврђује.

Ову потпору лично прима Н. Н. из Н.

Председ. општин. суда

Деловођа (М. П.)

Н. Н.

Обрен Н. Бојић

Чланови

Н. Н.

Н. Н.

Образац „Б“

тач. в. чл. зак. о потп. инвалида.
тач. 2. Расписа Бр. 2055/902.

Суд општине вар. Жабара

№ _____

20. октомб. 19 год.
Жабари.

У смислу чл. 14 зак. о потпори војних инвалида, Суд општине Жабарске, у срезу моравском округу пожаревачком издаје ово:

УВЕРЕЊЕ.

Да су чланови породице — задруге погинулог, (осакаћеног или несталог) Н. Н. из Жабара, среза моравског округа пожаревачког сви живи и то:

Митра мати од 60 година.

Милан брат од 19 г. Рођ. 5/3 18. г.

Стеван брат од 20

г. Рођ. 7/4 189.. г.
Анка сестра од 17
г. Рођ. 8/6 189.. г.
Савета жена од 20
година.

(Малолетнима увек
казати, дан месец и
годину рођења по
свешт. изводу)

Сви су владања
доброг, а имовног
стања.... јер пла-
ћају годишње непо-
средне порезе без
личне и то :

На земљу Дин. 9:00

На зграде „ 2:10

На капитал „ 1:40

Свега 12:50

Друго имање или
друге приходе у дру-
гим општинама не-
мају (ако има то тре-
ба навести и опи-
сати).

Председник општ. суда

Деловођа (М. П.)
Обрен Н. Бојић

Н. Н.

Чланови

Н. Н.

Н. Н.

Р А С П И С

Г. Мин. Војног од 14 октоб. 1914 године
ОПН^о 17.497.

Свима командантима обласних дивизија

Доношењем новог закона о потпори Вој-
них Инвалида ишло се с једне стране на то ; да
се на им ратницима и њиховим породицама
побољша њихово материјално стање; с друге
стране. да се убрза рад како би се што пре
до ове помоћи дошло.

Имам уверења, да поједине пуковске
околичне команде, које су по чл. 14. и 15 За-
кона о Потпори Војних Инвалида позвате да
све потребне податке приберу, ово врше врло
лабаво, не сматрајући овај посао као хитан.

Да би се убрзала помоћ нашим ратни-
цима и њиховим породицама наређујем Ко-
манданту :

а.) да нареди пуковским окружним ко-
мандама да посао око прибирања потребних
података ради регулисавања инвалидске пот-
поре, у будуће сматрају као хитан ;

б.) да Командант с времена на време
преко свога помоћника врши ревизију над
радом пуковских окружних команда по овим

предметима, и да за сваки застој, одговорно лице узме на одговор и казни, а мене о томе извести.

О.П.№ 17.497

14. октобра 1914 год.

у Нишу.

Министар Војни

пуковник,

Душан П. Стефановић с. р.

Н А Р Е Љ Е Њ Е

Министра Војног од 13-X-1914 О.П.Н 16721

Командантима пуков. окружних команда.

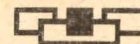
Да би се, сходно пропису чл. 20. закона о потпори војних инвалида, тачно знало (ројно стање поднетих молби од стране инвалида и породица, као и оних предмета свршених код команди и послатих надлежним првостепеним судовима на решавање ;

Н А Р Е Љ У Ј Е М

да ми све пуковске окружне команде у току сваког месеца 15. и 30, подносе овакав попуњен табелар :

(види табелар)

ТАБЕЛАР

Ред. број	Име и презиме инвалида, или породице или надлештва, коме је предмет враћен	Одакле је		Кад је молба или предмет заведен у деловод. протокол		
		Село	Срез	Дан	мес.	Год. №
1	инвалид Марко Павловић	Врела	Тамнав.	1	нов.	1914 16.586
2	породица Јована Марковића	Врачевића	Колубар.	4	"	" 18.756
3	Начелник среза тамнавског	—		3	деп.	" 21.540
4	Начелник среза колубарског	—		6	"	" 22.856
5	Прогостепени Суд Ваљевски	—	враћа —	15	"	" 23.756
	и т. д.					

№ 38.756
15 Новемб. 1914. год.
Баљево.

Коме је послат на даљи рад?	Експедован кад?			Примедба
	Дан	мес.	Год.	
Начелн. ср. тамнав.	2	Нов.	1914	
" " колубар.	5	"	"	
Ваљев. Првост. Суду	4	Дец.	"	види тек. бр. 1 прегледа од 30-XI-1914 г.
" " "	6	"	"	види т. бр. 2 прегледа од 30-XI-1914 г.
Порес. одељ. ср. тамнавског	16	"	"	види т. бр. 3. прегледа од 30-XI-1914 г.

Командант
пуковник; Н. Н.

Гловна Књига

Редни број	Име и Презиме инвалида или породице.	Одакле је				Год. стар. инвалида.	Оцена лекар комис.	Име и През. чланова пород. и родитеља
		Село	Срез	Округ	Окружна Команда			
1	Инвалид Николије Весин земљоделац	Жабари.	Морав	Пожар.	Пож. 8.	30	Укочена Лева нога	Савета Милосава Љубица
2	породица Илије П. Павловића земљоделац	"	"	"	"	"	поги-нуо	Петар Павловић Марија Цвета Милица Јулка Милан

Инвалида

Образац по чл. 18 зак.

Шта је ко инвалид.	Године стар. (рођ.)	Судско Решење					Како је оглашен Молиоц?		Досуђена потпора Годин.	Примедба
		кога суда	Дан.	Мес.	Год.	Бр.	Инвалид. полуинавид	Дин.		
жена кћи	30 10 Р 7 51904 5 Р 6 81909	Првост, Пожр. Суд.	2	мај	1914	9322	1	216	00	
отац мати жена сестра кћи син	65 65 40 17 14 10	"	28	окт	1914	250	1	360	00	

Команданту VIII. пуков. окруж. команде

Пожаревац.

Мој син Илија П. Павловић редов 3. чете 3. батаљ. 8. пука 1. позива, погинуо је у нашем рату са Аустријанцима на „Гучеву“ 1 октобра ове године. Мене и породицу о којој се бринуо, оставио је не збринуту, те се мучимо и запатимо због слабог стања.

Молим, да се по закону о потпори војних инвалида, мени и породици досуди инвалидска потпора.

У задрузи остали смо:

1. ја Петар Павловић отац Илијин од 65 год.
2. Марија мати Илијина „ 65 „
3. Цвета жена „ „ 40 „
4. Милица сестра „ „ 17 „
5. Јулка кћи „ „ 14 „
6. Милан син „ „ 10 „

Ја сам стар, слаб и неписмен, зато молим команданта, да се потребни докази за моје тражење прибаве службеним путем.

10-десетог Октобра 1914 год.

У Жабарима.

Петар Павловић

тежак из Жабара среза моравског округа пожаревачког

*

**VIII. пожаревач пуков
окруж. команда.**

Бр 10105

Команданту 8. пешад. пука 2. позива. — Молим, да се за именованог редова достави овој команди службено уверење о дану његове погибије — смрти.

11. Октобра 1914 год.

Пожаревац.

Командант.

Капет. I. кл.

Љуб. Павловић с р.

*

VIII. пешад пук. 2. поз.

народ војске

Бр 2002

Команданту 3. чете 3. батаљ. На поступак.

„Хитно“

10. Октомб. 1914. г.

Крупањ.

Командант.

П. пуковник

Ђорђе Нов. Марковић с. р.

3. чета 3. батаљ 8. пука

3. поз. нар војске

Бр 604.

Команданту 8. пешад. пука 2 позива. — Редов Илија П. Павловић из Жабара обвезник ове чете, уписан у прозивнику на бр. 144 погинуо је у борби са непријатељем на

„Гучеву“ 1 сктомбра ове године, и сахрањен на положају. Опело је извршио свештеник г. Љубом. Радовановић.

15 Октомб 1914 год.

Крупањ

Командир чете

Капет. I. кл.

Илија Ст. Матијевић с. р.

*

VIII. пешад. пук 2. поз

народ. војске

Бр. 2125.

Команданту 13 пуков. округа. — Част ми је доставити команданту засебно уверење по уобичајеној форми, којим се потврђује, да је Илија П. Павловић редов 3. чете, 3. бат овога пука, родом из Жабара среза моравског, округа пожарезачког, заиста погинуо у борби са непријатељем на „Гучеву“ 1. октомбра 1914. год.

Прилог — Уверење Бр. 2125 1914 г.

16. Октомб. 1914. год.

Крупањ.

Командант.

П. пуковник.

Ђорђе Нов. Марковић с. р.

*

VIII. пожарев. пуков.

окож. команда.

Бр 10 210.

Началнику среза Моравског. Жабари. —
Доставља се овај предмет Началнику среском
да поступи у свему по Распису Господина Ми-
нистра Војног од 27 августа 1902 г. П. Бр 2055

Надлежни свештеник попуниће бесплатно
потребне изводе за све малолетнике, и извод
венчаних за удову погинулога, а бланкете да
ћа општина из своје касе.

Процену имања и задружно стање утврди-
ће Началник срески, а уверење о плаћању
порезе, Пореско Одељење.

Предмет је врло хитан.

18. Октомб 1914 год.

пожаревац.

Командант.

Капет. I. кл.

Љуб. Павловић с. р.

*

Началник среза Моравског.

Бр. 12.003.

20 Октомб. 1914 год.

Жабари.

Наређујем: да писар срески Г. К. Трифу-

новић изврши процену имања на лицу места,
и прибави потребне податке.

Писати општин. Суду, да потребне блан-
кете за ову задругу — изводе — преда све-
штенику да их из протокола попуни, и одмах
Суду врати. Општински Суд послаће изводе
овој власти, а са њима и уверење о стању
и количини порезе ове задруге.

20-X-1914. год.

Жабари.

Началник срески

Мих. М. Чолић с. р.

(За овим су преко општ. Суда добављени
сви потребни изводи: венчаних, рођених, и
пореско уверење потврђено од стране пор.
одељења).

Процена.

Имање Петра и сина Илије родом из Жабара среза
Моравског округа Пожаревачког.

Редни број	Наименовање	Величина		Вредност	
		Хект.	ара	Дин.	п.
	А. Живи мал.			100	
	8. брава оваца			120	—
	2. краве			60	—
	3. свиње			280	—
	Свега				
	Б. Покретност.			15	
	3. кревета			30	—
	1. бачва			8	—
	2. бакрача			50	—
	1. кола и плац			103	—
	Свега				
	В. Непокретност.				
	Кућни плац са кућом у селу од слабог мат. кош. и ог. до п. и М. П.		50	150	—
	Њива у „Ливади“ до истока пут, запад. пу. сев. М. П. и јуж. М. С.	1	30	200	—
	Ливада у „пољу“ од истока друм, од зап. п. сев. М. С. од јула А. М.		50	50	—
	Виноград на „Госи“ од ист. п. зап. пот. од сев. А. М. од југа. п. 2000 ч.			100	—
	Свега	1	20	500	—
	Свега	2	50	500	—
	А. живи мал.			280	—
	Б. Покретност.			103	—
	В. Непокретно.			500	—
	Укуп. целокуп. имање			883	—
	вреди			883	—

На свом имању живи следећа задруга:

1. Петар Павловић отац погинулог Илије
стар 65 год.

2. Марија мати погин. Илије стар 65
година.

3. Цвета удова — жена погинулог Илије
стар 40 година.

4. Милица сестра погинулог Илије стар
17 год. Рођ. 19 1897 год.)

5. Јулка кћи пог. Илије стар 14 г. Рођ.
118 1900 г.

6. Милан син погинулог Илије стар 10
год. Рођ. 10 10 1904 г.

Да горе побројано имање вреди свега
(883) осам стотина осамдесет и три динара;
као и да на истом живи означена задруга,
која може имати прихода од процењенога
имања до (80) осамдесет дин. годишње, те
према томе се Илијин отац Петар, са удовом
Цветом, и малолетном децом Милицом, Јул-
ком и Миланом не може издржавати у нај-
нежнијим потребама без инвалидске потпоре
— тврде

Тодор Марковић с. р.

Ранић Милутиновић с. р.

Да су Тодор Марковић и Ранић Милу-
тиновић трг. из Жабара, које потписати лично
познаје, и који притежавају својства добрих

и поштених грађана, на лицу места у присуству моме проценили имање горе изложено, као и да исто заиста вреди 883 динара, и може доносити 80 дин. годишње прихода, имајући на уму тач. 11. под б.) грађан. суд. поступка — тврдим.

22. Окт. 1914 г.

Жабари. Писар среза моравског

Коста Трифуновић с. р.

Истинитост потписа писара среза моравског г. Косте Трифуновића тврди.

Но. 12053.

22. Окт. 1914. год.

Началник срески

Жабари. (М. II.) **Мил. М. Чолић с. р.**

Образац „Б“

Суд Општине вар. Жабара

Но. 2500.

У смислу чл. 14. закона о потпори инвалида. Суд општине Жабарске у срезу моравском, округу пожаревач. издаје ово:

У В Е Р Е Њ Е

Да су чланови задруге — породице — погинулог Илије П. Павловића из Жабара, среза моравског округа пожаревачког сви живи и то:

1. Петар отац од 65 год.

2. Марија мати од 65 год.

3. Цвета удова од 40 год.

4. Милица сестра од 17 год. рођ. 1-11-1887 г.

5. Јулка кћи од 14 год рођ. 4-13-1900 г.

6. Милан син од 10 год. рођ. 10-X-1904 г.

Сви су владања доброг а имовног стања слабог, јер плаћају годишње непосредне порезе без личне по распореду бр. 6 — за 1914 г. на Бр. 592.

На земљиште динара 900—

На зграде дина-
ра 2 00 —

На рад дин. 1 40 —

Свега дин 12 40 —

Друго имање, или
какве друге приходе
у другим општинама
немају.

Председник општ суда.

Делевођа (М. П.) **М. Лауновић** с. р.
Обрен Ник. Борић с. р.

Чланови:

Рад. Р. Јовић с. р.

Свет. С. Динић с. р.

Истинитост и садржину овога уверења,
на основи пописних и пореских књига, бес-
платно тврди и оверава.

П. Бр. 3 120

21 октомб. 1914 год.

Жабари

(М. П.)

Управник Пор. Одељења

среза Моравског

Љуб. Ђ. Бујдић с. р.

Началник среза Моравског

К. Бр. 12.053.

22 октомб. 1914 год.

Жабари.

Команданту VIII. пуков. округа — Пожаревац.

Част ми је известити команданта, да сам
по овом предмету поступио у свему по Распису
Господина Мин. Војног од 27 августа 1902
год. II. Бр. 2055.

Прилози:

Извод „венчаних“ за удову погинулога.

Извода — из, — рођених за малолетнике.

Процена имања ове задруге образац. д.

Уверење о порези ове задруге образац. ђ.

Началник срески

Мил М. Чолић с. р.

*

VIII. Пожарев. пуков.

окож. команда.

Бр. 10.504.

Првостепеном Пожаревачком Суду. —
Молбу Петра Павловића из Жабара, да се
њему и задрузи досуди инвалидска потпора,
због у рату погинулога му сина Илије, част
ми је доставити Првостепеном Суду са свима
потребним податцима и прилозима, да Суд
по одредби чл. 21 зак. о потпори војних ин-
валида своје решење донесе, и даље по за-
кону поступи.

24 октомбра 1914 год.

Пожаревац.

Командант Капет. I. кл.

Љуб. Павловић.

Првостепени Пожаревачки Суд примл. 24. октомб. 1914 год.

Судија
Ал. Ж. Лазаревић.

Бр. 15.250

Р. „П.“ 305.

Секретару Суда г.
Кузмановићу на преглед и реферисање
24-X-1914 г.
Пожаревац.

Председник Суда
Д. Нешковић с. р.

Прегледао сам акте овога предмета и прилоге, па сам нашао, да су приложени сви потребни — писмени докази за решење ове молбе и то:

1. Уверење о погинутиости војника Илије.
2. Извод венчаних за удову Цвету
3. Три извода рођених за 3 малолетника.
4. Процена имања исправно утврђена и

5 Пореско уверење, прописно оверено.

Молба молиочева благовремено је поднета

25-X-1914 г.
Пожаревац.

Секретар Суда
Драг. Кузмановић с. р.

Решење

Првостепеног Пожаревачког суда,
по тражењу

Петра Павловића теж. из Жабара.

Решавали су:

Председник суда.

Драг. Нешковић

„Инвалидска потпора“.

Судије:

Иван Николић,

Алек. Ж. Лазаревић,

Деловођа — писар

Бож. Филиповић.

Пожаревачка — VIII пуков. окружна команда, актом од 24 октомбра ове године Бр. 10504 спровела је овом Суду молбу Петра Павловића теж. из Жабара овога округа, ко-

јом је овај тражио, да се њему и породици определи количина инвалидске потпоре, пошто је његов син Илија П. Павловић као војни обвезник 2 позива погинуо у рату са Аусгријанцима на „Гучеву“ 1 октомб ове године, а своју породицу оставио у слабом стању и не збринуту.

Уз молбу команда је прибавила и послала све прилоге и доказе који се по чл. 14. и 15 зак. о потпори инвалиди имају поднети.

Разлог Суда

Пожаревачки Првостепени Суд оценио је захтев молиоца Петра од 10 окт. о. г. као и све поднете прилоге за решавање ове молбе па је нашао: да се у овом случају, молиоцу има досудити потпуна инвалидска потпора за издржање породице, јер је уверењем команданта 8 пешад. пука 2 поз. од 16-X-о. г. Бр. 2125 утврђено, да је молиоцев син Илија погинуо на „Гучеву“ 1 окт. о. г. као редов; а уверењем Суда општ. Жабарима од 20-X о. г. Бр. 2500 прописно утврђеним доказано је, да ова породица плаћа 12.40 дин. годишње непосред. порезе без личне.

Ова потпора по чл. 9 зак. о потпори инвалида износи 360 дин. годишње; коју ће примати молиоц Петар до смрти или промене имовног и задружног стања.

После смрти Петрове право на ову потпору прелази на Петрову жену Марију и Илијину удову Цвету, до њихове смрти или преудаје коју ће уживати са децом: Милицом од 17. год. Рођ. 1 |X-1897 г. Јулком од 14 год. Рођ. 4-8 1900 г. и Миланом од 10 год. Рођ. 10-X-1904 г. до њиховог пунољетства удаје или смрти.

На основи изложених разлога и прописа из чл. 1, 2, 11, 16, 19, 20, 21, и 25 зак. о потпори вој. инвалида и §§ 305 и 306 грађ. грађ. суд. поступка, Суд је

Решио

Да молиоцу Петру Павловићу теж. из Жабара припада на име инвалидске потпоре годишње (360) тристотине шесет динара, коју ће почети да прима почев од 10 октомбра, а уживаће је са именованом задругом до промене личних и имовних односа.

О овоме решењем известити молиоца, и Министарско војно, па кад решење извршено постаде, даље по закону поступити.

Решено у Првостепеном Пожаревач. Суду
28 октомбра 1914 год. Бр. 15.250 у Пожа-
ревцу.

Писар. Председник Суда.
Бож. Филиповић. (М. П. Драг. Нешковић с. р.
"Извршио"

Бр. 15.800 Архивар
20-XI-1914. г. Љуб. Ж. Настић с. р.
Пожаревац.

Суд општ. вар. Жабара.
Бр. 2555.

25 Новемб. 1914 год.
Жабари.

У смислу чл. 14
зак. о потпори војних
инвалида. Суд оп-
штине вар. Жабара
у срезу моравском,
окр. пожаревачком,
издаје ово.

У В Е Р Е Њ Е.

Да су чланови по-
родице у рату поги-
нулога Илије П. Пав-
ловића из Жабара
среза моравског окр.
пожаревачког сви жи-
ви и то: Петар отац
у 65 г. Марија мати
од 65 г. Цвета удова

од 40 год. Милица
сестра од 17 год.
Рођ. 1-X-1897 г. Јул-
ка кћи од 14 г. Рођ.
4-8 1900 г. и Милан
син од 10 год. Рођ.
10-X 1904 г. — Сви
су владања доброг, а
имовно стање није
јим побољшано. — и
да Петар са овом по-
родицом на основу
Решења Првостепе-
ног Пожаревачког Су-
да од 28 окт. 1914
г. Бр. 15 250, има
право на (30) три-
десет динара инва-
лидске потпоре за ме-
сец Новембар 1914
год. са чега Суд сво-
јим потписом и пе-
чатом утврђује.

Потпора се издаје
лично само Петру
Павловићу.

Деловођа
Ок. Ник. Борић

Председник општ. суда.
(М. П.) Ник. Петровић
чланови

Рад. Р. Јовић
Светол. С. Динић.

САДРЖАЈ

I део.

Закон о потпори војних инвалида

Глава прва.

Права на потпору	члан 1	страна 3
Каквих има инвалида	" 2	" 4
Породице инвалида	" 3	" 4
Трајање потпоре	" 4	" 5
Губитак потпоре	" 5	" 6
Женидба инвалида	" 6	" 6
Политичка права инвалида	" 7	" 7
Странци и доброволци	" 8	" 7

Глава друга.

Количина потпоре	члан 9, 10, 10а.	страна 7
Деоба потпоре	" 11	" 10
Употреба инвал. у држ. служби	" 12	" 11
Опијање и пороци инвалида	" 13	" 11

Глава трећа.

Пријава инвалида за потпору	члан 14	страна 12
Пријава породице за потпору	" 15	" 13
Бесплатна уверета	" 16	" 14
Уштеда потпоре	" 17	" 15
Главна књига инвалида	" 18	" 15

Глава четврта.

Надлежност суда за суђење	члан 19, 20, 21, 21а, 22, 23	страна 17
Поновно суђење	члан 24	" 20

Глава пета.

Инвалидски дом	члан 25	страна 21

Глава шеста.

О инвалидима у миру постазшим	чл. 26	стр. 21
О нижим чиновима сталног кадра	" 27	" 22
О стабилности закона	" 28	" 24

Глава седма.

О изворима за потпору. Установа Кн. Михаила	чл. 29.	стр. 24
О приходима инвалидског фонда	чл. 30, 31, 31 и 33.	стр. 24

Глава осма.

Прелазно наређење	чл. 34	стр. 25
Рокови за пријаву и тражење потпоре	" 35	" 26
Обезбеђење инвалидске потпоре	" 35а	" 27

Закључак.

Закључне одредбе о извршењу закона	чл. 36, 37	стр. 27

*

Расписи

Распис Господ. Министра Војног од 9 Нов. 1883 год. ПБр. 2055, о издавању инвалидске потпоре: са обрасцима А, В. стр. 30

*

- Распис Господ. Министра Војног од 27 авг.
1902 год. о тачном процењивању и
мања и давању уверења; са обрас-
цима Д Г, Ђ. страна 36
- Распис Господ. Министра Војног од 14 акт.
1914 год. ОПБр. 17.497, о брзом и
хитном раду за решавање инвалидских
предмета страна 53
- Наређење Господ. Министра Војног од 13
окт. 1914 г. ОПБр. 17.621, о вођењу
табеларног прегледа о пријавама за
инвалидску потпору, и поднашању пет-
најестодневних извештаја од 1 Ноземб,
1914 год. са табеларним прегледом. * страна 54
- Главна Књига Инвалида — образац по
чл. 18. * страна 56

Практичан рад.

(један пример)

- Молба породице погинулог војника, а прет-
ходан административан рад страна 60
- Процна имања ове породице по образцу 2 „ 66
- Пореско уверење о имовном и задруж. ста-
њу образац Ђ. „ 68
- Упутни акт Началника среског, за окруж.
команду „ 70
- Упут и акт окруж. команде, за Првостепе-
ни Суд „ 71
- Претходни рад у Првостепеном Суду „ 72
- Решење Првостепеног Суда, „ 73
- Уверење општин. власти за пријем потпоре „ 76

Крај —

36372